

Nestle Henri
k tápláló lisztje.

gy érdem-oklevél,
Kiváló
orvostudorok
számos
BIZONYÍTVÁNYAI

Gyári jegy.
er csecsemők és gyenge gyermekeknek.
ország részére: BÉCS, I, Naglergasse 1-ső szám.

BÉRLYAK.
közös ára 90 krajczar.
ék minden gyógyszerárban kapható.

O V Á S.
ak akkor válódi, ha a doboz fedele az itt látható
nyel van ellátva.
A nem valódi dobozokon, hiányzik a központi rak-
F. Berlyak kézalírása.

épületfa-raktár.

é. közönséggel több mint 20 éven át
arra indítottak, hogy Debreczenben a czu-
homokkert telepen

épületfa és deszka raktár
dusan berendezett építkezési, fa, deszka
nyitottam.
önöséget mint eddig, úgy ezentul is a leg-
tatásommal remélem megnyerni.

T. tisztelettel
Stark Márton.

Emésztéshiány, aranyér
és az altest bajainál
mint legolcsóbb
és leghatható-
sabb házi szer-
van ajánlva.

ARANYÉR,
SZÉKREKEDÉS,
AJ-ÉS ÉPE-BAJOK,
SZTÁLTALAN VÉR.

Bármily
korú egyének
használhatják.

Könnyen vehető
be, gyengén és fájd-
alom nélkül old.

és osztrák orvos és különböző szaklap a Brandt által készített
nyelék szerencsés. a testre minden hátrány nélkül ható
nien oly esetben, a hol gyenge hashajtó kell, mint felső
biztos, féltékeny nélkül ható orvos, minden egynének leg-
hasznosabba
melyben először
csak B. v. v.
bádog dobozok
kr. — 30
tel van ellátva.

Brandt

nek V. Emil és Vecsey Viktor gyógyszer. uraknál.

Pain-Expeller
S. Borogonyai
nagyon jó háziser.

Debreczenben: Dr. Rothschnek
rész urnál s csaknem minden
b városi gyógyszerárban.

ez, Vecsey-ház.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyed szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiacsz. VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségénél. Egyébütt a postahiva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen - vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér“en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlennel beküldött
kziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyszintén k z i r a t o k nem adataak
vissza.

A kényuralom.
Debreczen, június 17.

Meglepő hír futotta be a vá-
rost. Az alkotmányos magyar mi-
niszter távirati uton felfüggesztette
hivatalától a debreczeni pénzügy-
igazgatóság 1-ső osztálya fogalma-
zóját, Benedek Sándort, ki egyszer-
mind a szabadelvű párt egyik jegy-
zője, A hir igaznak bizonyult. Nem
sikkasztásért, nem hamisításért, nem
hanyagságért függesztették fel, mert
a felfüggesztett értelmes, szorgal-
mas, tisztá kezű, hanem felfüggesz-
tették azért, hogy habár töről met-
szett szabadelvű párti is, sok tekin-
tetben önálló véleménynyel bír.

Felfüggesztették azért, mert az
általa szerkesztett „Debreczen-nagy-
váradí Ertesítő“ társadalmi hetilap-
ban következő cikket jelent meg:

— Mi ez? A sajtót nagyon érdekli
azon tény, mely pár nap előtt egész Ma-
gyarország közvéleményét megdöbben-
te, hogy t. i. míg a trónörökös lakadalmá-
alkalmával a sajtóvétségért elítelt újságírók
kegyelemben nem részesültek, addig azon
két atónállónak, Rüstov és Dienstl had-
nagyoknak, kik Bartha Miklóst, saját laká-
sán, előre kifent kardokkal megtámadták,
s összevagdalták, megkegyelmezték —
Nagy ünnepe lesz holnap a keresztény vi-
lágnak, s ez ünnepe szombatján nem aka-
runk ezen tény felett elmélkedni, mert
egész ünnepeket elfutná az epe. Csak any-
nyit mondunk rá, hogy a trónörökös la-
kadalmán felbuzdulott lelkesedés után jó
semleges ez neked, loyális magyarom, ki
mindég elfeleded, hogy mégis német a
német! . . .

Ez nem politikai, ez társadalmi cikket,
egyetlen egy hibája van csak cikk-
írójának a miniszter előtt: az, hogy
magyar ember, s a cikknek csakis
az a hátránya, hogy egy olyan
magyar miniszter bírálta meg, ki
testestől, lelkestől német, s ki haj-
szát indit minden magyarul gondol-
kozó tisztviselő ellen.

Hát alkotmányos Magyaror-
szágban lakunk mi? Hát az állam-
hivatalnok nem az állam, hanem a
kormány szolgálatában áll? Hát a
magyar államhivatalnokok a kor-
mány részéről valóságos páriáknak
tekintetnek, kikben még a gondolat-
szabadságot is le kell nyűgözni, ne-
hogy magyar érzelmeiknek kifeje-
zést merjenek adni?

Ha az állam legfőbb hivatal-
nokai maguk ily semminek tekintik,
oly mélyen lealázzák a náluk alant-
tobb álló hivatalnokokat, miként
itéljen felőlük a nép, mely máskül-
lönben is mindig szemközt találko-
zik velük?

Vagy az összes hivatalnokok
megfélemlítésére rendezte Tisza Kál-
mán, Debreczen képviselőjelöltje
ezt a nyomorult tüzijátékot, nehogy
valamelyiknek bátorsága legyen el-
lene szavazni?

Tisza Kálmánhoz méltó nyo-
morult szerep, mely minden önére-
zetes ember megvetésével kell, hogy
találkozzék.

Hát ilyen uton igyekezik bizo-
sítani a miniszterelnök ur megvá-

lasztását? Hát a miniszterelnök ur
az ilyen eljárás eredményét is köz-
véleménynek nevezi?

Hát a független polgár hogy
tarthatná dicsőségnek olyan embe-
rek segítségével győzni, kik kény-
szerral erőszakolattak a szavazási
urnához?!

Szegény hivatalnokok, nekik
elkell fojtani érzelmeiket, kendőzni
kell arczpirulásaikat s le kell szavaz-
niok Tisza Kálmánra, mert Tisza
Kálmán Magyarország miniszterel-
nöke így parancsolja, mert n a g y s
á g r a vágyó emberek lesik őket,
kik vásják a perczet, hogy áruló-
ként lépjenek fel ellenükben.

Mikor fog elkövetkezni az idő,
mikor a magyar állam hivatalnokai
felfognak ébredni, hogy ők tulaj-
donképen nem egyes emberek, han-
nem az állam tisztviselői, s hogy
nem a bécsi, hanem magyar érde-
keket kötelesek szolgálni, s hogy
hivatalos munkájuk az állami, de
érzelmeik, meggyőződéseik felett nem
rendelkezhetik senki.

Ne csudálkozzanak, ha a füg-
getlen polgárság nagyon kiesibe ve-
szí, sőt sok tekintetben ellenségének
tekinti, hiszen maga a miniszter úgy
mutatja be őket, mint valóságos pá-
riákat, kiknek nem szabad gondol-
kozni, véleményt nyilvánítani, kik-
nek csak egy kötslességük van, hi-
vatalos órák alatt, hivatalos órán
kívül, hivatalos cselekményben és
a polgári kötelességek teljesítésében:
a miniszternek vakon engedelmes-
kedni.

A kereskedelmi miniszterium-
ban dr. Matkovics Sándor államtitkár
elnöke alatt, több óráig tartó enquete-
tanácskozás volt a szeszkereskedésben ed-
dig szokásos ürmérték helyett a súlymérték
behozatalának fontos kérdése ügyében. A
kereskedelmi miniszteriumnak e tárgyra vo-
natkozólag kidolgozott elaborátuma az en-
quete elé lett terjesztve A jelenlevők egyhan-
gulag kijelentették, hogy a szesznek ür-
mérték szerint való adás-vevése rendkívül
nagy kellemetlenségekkel jár s okvetlenül
felhagyandó. A jelentékeny különbözőzetek,
melyek a térfogat változásainál fogva a
szesznek beállanak nevezetesen pedig ama
tetemes veszteség, melyet az állampénz-
tárak az adó visszatérítésnél szenvednek,
okvetlenül szükségesnek tünik fel, hogy a
szeszkereskedelemben a súlymérték ho-
zassék be.

Az országos ipar-egyesület köz-
gyűlésén József főherceg mint védnök el-
nökölt és az érmeit új iparágakban kitűnt
iparosok közt sz mélyesen szétosztotta.
Érkezése és távozásakor lelkesen megélje-
nezték. —

* Debreczen város polgárai-
hoz! Városunk volt országgyűlési
derék képviselői, Simonyi Ernő,
Helfy Ignác és Mudrony
Soma urak e hó 19-én, vasár-
nap délután 3 órakor be-
számoló- és programbeszédeik meg-
tartása céljából körünkbe érkeznek.
Felhívjuk pártunk t. tagjait,

hogy a fogadtatásnál közreműködni
szíveskedjenek.

A kik a bandériumban részt-
venni szándékoznak, a párt utczai
elnökeinél naponkint jelentkezhet-
nek, hol a szükséges utasításokat
megkapják.

A fogadtatás s bevonulás prog-
ramja s egyéb szükséges tudni-
valók, később fognak közététetni.

A depr. függetlenségi
párt intéző bizottsága.

Kivitelünk és konzuljaink.
Budapest, jun. 16.

Egyre sürgösebbé válik a feladat
résztvenni összes versenyképes termékeink-
kel a nemzetközi piacszervezési
küzdelemben. Az az állam, melynek
termelői és kereskedői legelőbb biztosítá-
nak maguknak előnyös külföldi piacokat,
a legjobban boldogul. Anglia és Francozi-
ország ily irányelvet követtek külkeres-
kedelmük terén, és Németország követi e
példákat.

A mi kiviteli kereskedelmünk nem
emelkedik, nem szerez magának új pia-
cokat. Pedig van számos oly termékünk,
melyekkel hódítólag léphetnénk föl,
(ilyenek: lisztünk, borunk stb.) és állandó
összeköttetéseket biztosíthatnánk magunk-
nak. —

Termelőink és kereskedőinknek új
piacok után kell nézniök és az eddigi-
ekre több figyelmet fordítaniök, hogy azok-
nak még esetleg kínálkozó előnyeit fel-
használni lehessen. Erre nézve azonban
multhatatlanul teljes és alapos tá-
jékozottságszükségeltetik. Ausztria-Magyarország
állandóan költ e ozéira tekintélyes összegeket; de miként
a tapasztalat bizonyítja, hiába. Az osztrák-
magyar konzulok jelentései hiányo-
sak, kikésettek, felületesek, hasznavehetet-
lenek. És ez nem pusztá ráfogás. — Az
osztrákok annyira belátták már, hogy leg-
ujjabban a német konzulok jelentéseit hasz-
nálják. Ennél eklatansabb bizonyítéka an-
nak, hogy a mi konzuljaink legkevesébe
sem állanak a kor színvonalán, nem is
képzeltetik. Pedig kitűnő erőkből szerve-
zett konzuláris testültre soha sem volt
nagyobb szükségünk, mint ez idő szerint,
a midőn kivitelünk érdekeit oly sokszoro-
san sérte látjuk, régi piacszaink kérdő-
sége válnak, és a távoliakon más nemze-
tek foglalnak tért, a többi kisélekedők s
ezek között a mi hátrányunkra is.

Az elhunyt Gorove, volt kereskedelmi-
miniszter kérdése jut eszünkbe, melyet
egy konzuli pályára készült fiatal ember-
hez intézett, midőn az támogatását kérte:
„Van-e barátom, vagyona?“ E pár szó bő-
ven jellemzi az osztrák-magyar konzuláris
testületet. Nem a szakkészültség, hanem a
vagyon tekintetei lépnek itt előtérbe, nem
az állással járó nemzetgazdasági és keres-
kedelmi feladatok a mérvadók, hanem a
diplomáciai szereplés. Pedig hát mai nap-
ság, midőn a nemzetek már nem annyira
golyóval és bombával, mint inkább öster-
melési és iparzikkeikkel küzdenek egy-
más ellen: sokkal fontosabb (vagy lega-
lább is egyenlő fontosságú) a kereskedelmi
kültépviselet a politikainál.

A mi konzuljaink nem is ismerik sa-
ját államuk termelési és kiviteli visz-
onyait, kereskedelmi és közlekedési érde-
keit, közgazdasági viszonyait és aspirá-
cióit, nem kísérik figyelemmel a hazájuk-
ban napi rendben levő gazdasági mozgál-
makat, és újítványokat, szóval „idegenek
Izraelben“. Ott pedig, hol nekik a megfi-
gyelésnek, tanulmányozásnak annyi tere
kinálkozik, értjük azt a helyet, tartományt,
országot, melybe küldetnek, „néznek, de
nem látnak“. Innen van az, hogy jelen-
téseik rosszak, felületesek, hasznavehetet-
lenek.

Ismertünk mi külföldi konzulokat,
kik rendeltetésük helyén oly tanulmányo-
kat tettek, melyekből mi belföldiek is
érdekes — és valljuk be — ránk nézve
egészen új adatokat meríthettünk. Az ily
konzulok nagy hasznára vannak hazájuk-
nak és tényezői a közgazdasági életnek.
Mert jelentéseik valóban ismerhetők, tá-
kozottak, nagy hasznára válnak kormá-
nyuknak és nemzetüknek, pótolják a költ-
séges küldéseket és megjelölik az anya-
gokat melylyel- és a tért, melyen hódítani
kell.

Bezzeg a mi konzuljaink, jöllehet mi
kevesébe ismerjük, kivált a távolabb eső
külföldet, a hazai állapotok feletti tájé-
kozatlanságukat téltenséggel tetőzik, úgy
hogy tőlük a kellő időben jelentéseket
várni és azokra építeni teljességgel nem
lehet. E helyett paradiroznak vagy a mi
még rosszabb, a mennyiben olaszok, olasz-
országi érdekeket dédelgetnek.

E bajon okvetlenül segíteni kell. Or-
voslását ellene azonban nem látunk ab-
ban, hogy az osztrák magyar konzulok
jelentései a kültügyi hivatal által tésse-
nek közzé, hogy ott dolgoztassanak át, és
állitassanak össze a keleti akadémia konz-
uláris növendékei által, kik még tanulók,
tehát a gyakorlati élet szükségleteiről
tisztá fogalmakkal még nem bírnak. Egész
más módot kellene követni nevezetesen
eltávolítani az oly elemeket a konzuláris
testületből, melyek részint elavultak ré-
szint rosszaknak avagy részrehajlásuknál
fogva károsnak bizonyultak, s oly újerők-
kel pótolni, melyek alapos elméleti ismer-
reteket a közgazdaság összes ágáiban gy-
akorlati tapasztalatokkal egyesítettek, s ez-
által meganyi őrszemeivé válnak a hazai
anyagi érdekeknek. A jó elemek meghagy-
hatók, de nagyobb és körültekintőbb te-
vékenységre indításuk multhatatlanul szük-
séges és ez a konzuláris szolgálattétel
újabb és gyakorlatibb megállapítása által
volna elérhető. Mindenek felett pedig hang-
súlyozzuk, hogy a magyar elem az
eddiginél nagyobb mértékben
vétesékek figyelembe, és pedig
tekintettel a magyar állam sa-
játárságos érdekeire, melyekkel
bizonyos helyeken bír.

A jelen állapotokat tovább tűrni nem
lehet. Kiviteli érdekeink egyre sürgösebb
jellegűt öltének, tájékozva kell lennünk
a vételi területek szükségleteiről, esetleges
keresleteiről, tudnunk kell, mily kiviteli
irányok ígérnek nekünk jövőt, mily aka-
dályok küzdendők le ott, hol piacszere-
zésről van szó. Hogyan merhet a magyar
kereskedő új viteli helyeket fölkeresni,
ha tudja, hogy a konzuláris képviselet
hasznavehetetlen? ha erős támaszt nem
lát benne? ha attól kell tartania, hogy
esetleg még ellene működik?

Ez úgy sokkal fontosabb, hogysen
az osztrák magyar konzuláris testület meg-
szegényítő mellözése után és jelen kedve-
zőtlen kiviteli viszonyaink között az egész
nemzetet érdekelné. Korunk jelszava
közgazdasági érdekek megvédése; ez biz-
tosítja a nemzeteknek politikai és kul-
turális vívmányait is. Nekünk mint e
téren hátramaradt nemzetnek, kétszeres kö-
telességünk az ehhez szükséges tényezőket
hasznosakká tenni és világkereskedelmi
szereplésünket egyre szélesíteni.

téseik rosszak, felületesek, hasznavehetet-
lenek.

Ismertünk mi külföldi konzulokat,
kik rendeltetésük helyén oly tanulmányo-
kat tettek, melyekből mi belföldiek is
érdekes — és valljuk be — ránk nézve
egészen új adatokat meríthettünk. Az ily
konzulok nagy hasznára vannak hazájuk-
nak és tényezői a közgazdasági életnek.
Mert jelentéseik valóban ismerhetők, tá-
kozottak, nagy hasznára válnak kormá-
nyuknak és nemzetüknek, pótolják a költ-
séges küldéseket és megjelölik az anya-
gokat melylyel- és a tért, melyen hódítani
kell.

Bezzeg a mi konzuljaink, jöllehet mi
kevesébe ismerjük, kivált a távolabb eső
külföldet, a hazai állapotok feletti tájé-
kozatlanságukat téltenséggel tetőzik, úgy
hogy tőlük a kellő időben jelentéseket
várni és azokra építeni teljességgel nem
lehet. E helyett paradiroznak vagy a mi
még rosszabb, a mennyiben olaszok, olasz-
országi érdekeket dédelgetnek.

E bajon okvetlenül segíteni kell. Or-
voslását ellene azonban nem látunk ab-
ban, hogy az osztrák magyar konzulok
jelentései a kültügyi hivatal által tésse-
nek közzé, hogy ott dolgoztassanak át, és
állitassanak össze a keleti akadémia konz-
uláris növendékei által, kik még tanulók,
tehát a gyakorlati élet szükségleteiről
tisztá fogalmakkal még nem bírnak. Egész
más módot kellene követni nevezetesen
eltávolítani az oly elemeket a konzuláris
testületből, melyek részint elavultak ré-
szint rosszaknak avagy részrehajlásuknál
fogva károsnak bizonyultak, s oly újerők-
kel pótolni, melyek alapos elméleti ismer-
reteket a közgazdaság összes ágáiban gy-
akorlati tapasztalatokkal egyesítettek, s ez-
által meganyi őrszemeivé válnak a hazai
anyagi érdekeknek. A jó elemek meghagy-
hatók, de nagyobb és körültekintőbb te-
vékenységre indításuk multhatatlanul szük-
séges és ez a konzuláris szolgálattétel
újabb és gyakorlatibb megállapítása által
volna elérhető. Mindenek felett pedig hang-
súlyozzuk, hogy a magyar elem az
eddiginél nagyobb mértékben
vétesékek figyelembe, és pedig
tekintettel a magyar állam sa-
játárságos érdekeire, melyekkel
bizonyos helyeken bír.

A jelen állapotokat tovább tűrni nem
lehet. Kiviteli érdekeink egyre sürgösebb
jellegűt öltének, tájékozva kell lennünk
a vételi területek szükségleteiről, esetleges
keresleteiről, tudnunk kell, mily kiviteli
irányok ígérnek nekünk jövőt, mily aka-
dályok küzdendők le ott, hol piacszere-
zésről van szó. Hogyan merhet a magyar
kereskedő új viteli helyeket fölkeresni,
ha tudja, hogy a konzuláris képviselet
hasznavehetetlen? ha erős támaszt nem
lát benne? ha attól kell tartania, hogy
esetleg még ellene működik?

Ez úgy sokkal fontosabb, hogysen
az osztrák magyar konzuláris testület meg-
szegényítő mellözése után és jelen kedve-
zőtlen kiviteli viszonyaink között az egész
nemzetet érdekelné. Korunk jelszava
közgazdasági érdekek megvédése; ez biz-
tosítja a nemzeteknek politikai és kul-
turális vívmányait is. Nekünk mint e
téren hátramaradt nemzetnek, kétszeres kö-
telességünk az ehhez szükséges tényezőket
hasznosakká tenni és világkereskedelmi
szereplésünket egyre szélesíteni.

Dr. Kakujay Gyula.

Választási mozgalmak.

Lits Gyula a váli választókertlet
függetlenségi pártjának jelöltje, tegnap
végezte be körutját — Batta és Diösd ki-
vételével — hova jövő csütörtökön szán-
dézkozik utazni, — választó kerület min-
den küzségében volt mindenütt nagy lel-
kesedéssel, ovációkkal fogadtatott, meg-
választása határozottan biztos.

A választási mozgalmak a sárkereszturi kerületben is erős lévél megindultak. Madarász Józsefet, ki a kerület egyes községeit látogatta meg mindenütt kitüntetéssel és lelkesedéssel fogadták. Fehérbe öltözött leányok, és fényes bandérium tisztelegése mellett vonult be több községbe a hazafias küzdelmek törhetlen veterán baajnoka; kinek megválasztását teljesen biztosnak mondják.

Hollósy Károly a vaali választókerület volt függetlenségi párthoz tartozó képviselője — a siklósi választókerületben lett az ottani függetlenségi párt által fölépítve, hol nagy hatás között tartotta meg körújtját.

A ráczkevei választókerületben 1881. június 11-dikén kezdette meg körújtját Dr. Halász Géza mint függetlenségi képviselőjelölt. Laczházán, hol első programbeszédét tartotta s az ezután következő helyeken, t. i. Peregen, Ráczeviben Makádon, Beesén, Sziget-Sz. Miklóson, szóval mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadtatott s nem hiányoztak a határszéleken fogadó küldöttségek, bandérium, a koszorukat, virágcsokrokat átnyújtó diszruhába öltözött leányok, diadalív, fátylászene.

A programbeszéd nemcsak a pártbelieknek tetszett, de a más pártbelieket is meghódította.

Dr. Halász Géza egyhangulag fog megválasztatni.

Helpy Ignác tegnapelőtt Szombathelyen volt. Helpy Ignác kitűnő beszédet tartott óriási hatást idézve elő. Nagy számú közönség éjlen riadással oslott szét. A kormánypárt végrehajtó bizottságának tisztességtelen korteseljárása dacára Schwarz Gyula megválasztása bizonyos.

Zsibó, június 12.

A diószadi kerület függetlenségi képviselőjelöltje Bölöny József a hó 9-én d. u. 4 órakor tartotta itt meg programbeszédét a br. Wesselényi Béla fele nagy vendéglő udvarán nagyszámú, lelkes közönség előtt. Előbb a hazafiságról ország-szerter ismeretes Dobay Antal haraklányi nagybirtokos szólt a néphez, ki körújtjában kísérelte volt nevezett képviselőjelöltnek, lelkes szavakban ajánlva a képviselőjelöltet. Bölöny jelezte, hogy megválasztása esetén a 48-as párt zászlója alá fog sorakozni, igérve, hogy hazája érdekében mi tőle telhetik, mindent tenni fog. Szólt a jelenlegi kormány hibáiról, melyek előidéztek végtelen nagyságu államadósságunkat, melyek miatt a nép oly sokat szenvedett s oly nagy nyomor közé jutott, hogy maholnap ha ez így megy, még tovább is, a népnek mindennapi kenyere sem lesz meg. Végül Kossuth Lajost éltette.

A nép leirhatlan lelkesedéssel fogadta beszédét, többször félbe szakítva Bölöny programbeszédébe folytatásban. Ennek bevégezésével lelkes nép vállaira emelte s úgy hordozta körül a vendéglő udvarán zajos éljenzés között.

Az ünnepélyt emelte báró Wesselényi Béla — hol szálva volt Bölöny — és br. Wesselényi Miklós jelenléte.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A szerelem átka.

Beszély.

6.

Ifj. Váncza Mihálytól.

Igy visszaélni a legforróbb szerelemmel, a leggyöngédebb bizalommal, így megcsalni egy hinni tudó szívet, egy remélni merő keblet, letörni az élet tavaszának egyik ártatlan virágát, hogy egy pillanattal élvezze illatát mámoros fejjel, kéjbefult agygyal, aztán eldobni magától, mint a hervadt levélkét, mint illatfalu virágot, — több a könnyelműség.

De a szerelem vakka tesz és megfosztja az embert öntudatától. Azért élünk, hogy szenvedjünk ha a megelégtünk a szenvedést, a kínos fájdalmakat, óhajjuk — a halált! Halál... minő magasztos gondolat, mily dicső szó!... Halál, mely megszabadít a földi kínoktól, a kétségbeesett gyötrelmetől, a pokoli fájdalomtól, mely gyógyírt, vigaszt nyújtasz a csodott kebelnek, balszámot a megfásult és érzéketlenné vált szívnél!... És mégis — szabad-e meghalni?.. lehet-e meghalni?..

A sors nem úgy irta meg ezt az élet könyvében! Küzdeni kell kétségbeesve, fájo kebelrel, vérző szívvél! At kell küzdeni az élet harozát örökös fájdalom-

Margittán f. hó 14-én volt a 48-as pártnak nagy értekezlete. Ez alkalomból Kiss Albert, Hegyessi Márton orsz. képviselőnk, gr. Zichy Ernő és Vulkán József is megjelentek a gyűlésen. A vendégek fogadtatása a lehető legielkesőbb volt s a környékből összegyűlt ezernyi választópolgárság hosszú kocsisorban kísérte be az érkezőket. Jelöltül egyhangulag Hegyessi Márton lett kikiáltva, ki a jelöltséget elfogadván azonnal megtartotta programbeszédét. A programbeszéd hatása általános és nagy volt. Ezután felkérés folytán Vulkán József románul szólt a nagyszámú összegyűlt román választókhoz és beszéde nem tévesztette el a gyűjtő hatását, annyival inkább, mivel a román és magyar testvériség szoros fentartását ismételve és erősen hangsúlyozta.

A fejetlenség Muszkaországban

Oroszországban legújabb esemény az, hogy a czár száműzte Konstantin nagyherceget és esaladját, — a reakcionarius kormány kiegészítéséhez pedig erőlyesen hozzá látott. A nagybátya száműzetése Tas kendbe s az unokaöcs bellebezése Griadeba azt jelenti, hogy mindkettőre erősen kompromittáló adatok bizonyultak a nihilizmus dolgában. Segit-e a czár e tényekkel állapotán, nagyon kétes, különben szökni akar Gacsinából s egy kis városkába, Peterhofba költözik.

Június 8-án a czár Pobedenoseff tanácsára valahára mégis elhatározta magát sétalovaglásra a czárnővel, két fiával és roppant nagy kocsák kísérettel. A czár alig tudta magát a nyeregben tartani, mert a páncél, melyet ruhái alatt hord, nagyon leszoritotta őt. A sétalovaglásnak nem volt más czélja, mint a népek bizonyítani, hogy nem fél a nihilistáktól. De Pétervárott mindenki élcel e felett, kivált azért, mert Pobedenoseff minden lapszerkesztőségnek meghagyta, hogy e nagy eseményről írjon.

Az alexandriai templomban, mely a czári kastélynak egy részét képezi, 30 font dynamit találtak. A tengerészeti buvárok Liehovohid alatt, mely a balti vasúthoz vezet, gyantával beburkolt tengeri aknára bukkantak, mely aknában 3 pud (120 font) dynamit volt. A rendőrség parancsot kapott, hogy a merénylők munkálkodását a legnagyobb lelkiismeretességgel, de csöndben kísérelje figyelemmel, hogy a lakosság föl ne igazsákk. A Gacsinában villám által sújtott obeliskre vonatkozólag, tökéletes forrásból azt írják, hogy a szobor környezete alá volt aknáva, s hogy a villám a dynamitot meggyújtotta. — Ez magyarázza meg ama rendkívül nagy csattanást melyet a villámérintés előidézett. — A Gacsinába vivő ut az összecuzzott obelisk mellett húzódik el.

Estlandban és Lievlandban hír szerint az estiek és lettek közt komoly zavargás készül, melyet az orosz sajtó már évek óta készít elő, s mely Dél példájára

mal, szenvedéssel s miden legyőztük a sőtét ellenséget, midőn eltemettük a családást és a veszteség sirján megtanultunk újra hinni, remélni és — szeretni, akkor lép előnkbe a halál, hogy számos éveken át véres verejtékünkkel kiküzdött nyugalomunkat és boldogságunk megérdemelt gyümölcsét elrabolja tőlünk s bennünket kaszájával levágja, a sir örök nyugalmanak eljegyezzen...

Élet! tied a küzdelem, fájdalom, szenvedés, meghiusult remény és örökös csalódás!... Halál! tied az örök élet, siri nyugalom, zavartalan boldogság, tied a hit, remény és szeretet!... Gyula boldog volt. Egy eszményi szépség, egy családka tünemény, egy kaczér tündér behálózta szívet, megfosztá öntudatától, hogy magának biztosítsa. — Gyula szerelmes lett, örült, szenvedélyes szerelmes. Idunáján kívül érzéketlen, hideg volt iránta minden, Idunájában rejtett életének boldogsága, jövője, ábrándja, életének élete!

Boldog a ki hisz és remél, de még boldogabb, a ki nem hisz és nem remél! Az életnek van egy pillanata, melyben mindnyájan boldogok vagyunk, mert érzni és gondolkodni nem tudunk s ez a születés pillanata.

Kényelmesen pamlagára dölve olvassa Gyula a lapokat, épen most hozták eljegyzésének híret imádott Idunájával. Kéjesen futnak végig szeméi a hymen híreken s megelégedetten, illatos szivarjából kékes füstöt fujva olvassa az őt is érdeklő

könnyen a németek üldözésére fejlődhetik ki. A lázadás hír szerint Szt.-János éjjén fog kitörni.

A zsidóbeczecekből is most már egészen más nemű mozgalom fejlődött ki. A rendetlenkedők, fosztogatók mostis ugyanazok, mint eddig, de most már nem éppen a zsidók ellen támadnak, hanem a Volga területén garázdálkodnak, ahol már zsidók nem is laknak. Most a Bazar lakói, a kereskedők az áldozatok s a parasztságnak, — mely a közel fekvő falvakból özönlött be Saratowba, — egyéb czéjja sincs, mint fosztogatni. E zavarokat nem lehet kimagyarázni sem nemzetiségi okokból, sem pedig vallási antagonizmusból. A zavarok okai socialismus, szegénység, éhség, kenyér- és munkahiány. A „Golosz“ azt gyanítja, hogy a csöcselék tervszerű megbeszélésre dolgozik. A nép hurrah-kialtással rohant a saratovi kereskedőkre; szerencsére a Bazar mellett egy század katonaság állt, mely a rendet hamar helyreállította. Az elfogottak száma 905-re rug; ez azt mutatja, hogy a zavaroknak nagyonyis komoly jellege van.

A fővárosból.

Különös eset történt vasárnap este Budán.

Egy halottas kocsis jött ki a krisztinavárosi temetőből. Utközben be kellett volna térnie a csapszékben, hol a temetési szolgák rendesen összegyűnnek.

A szolgák csudálkozva látták, hogy a kocsis nem állt meg a csapszék előtt, s egyikőket azt is észrevette, hogy a kocsis furesán ül a bakon. E perczbe a kocsis egy munkást csaknem a falhoz szoritott. A munkás erre elkialtotta magát: „Ej, nyisd hát ki a szemed, halottak fiakkerese.“ E szavak után a lovak zabolájába kapott és megállította kocsit. A szolgák is megérkeztek, leemelték a bakról, s ekkor látták, hogy meg van halva.

Ez is fehér holló ám. Nagyon megszoktuk már, hogy lajthantuli u. n. sógoraink, köztük a esebek is, a hol módját ejthetik, szidnak és rágalmaznak bennünket. Annál szivesebben vesszük egy derék esch finak kissé naiv, de szívből eredő rokonszenvét, melyet egy a fővárosi tanáshoz, a magyar huszárokhoz leendő áthelyezése végett benyújtott kérvényében hazánk iránt nyilvánított.

Diek Veneel Gusztáv — így hívják az ifjut — egy weiperti (Csehország) földbirtokos fia, — kérvényében felhozta, hogy egy évig Magyarországon tartózkodott s ez idő alatt úgy megszerette országunkat és népét, — hogy ha magyarrá lehetne: — saját szavait idézve — „kiöthatalan vágyódása, s legoagyobb örömeire szolgálna.“ s azért kéri magát a „magyar hadsereg“ (?) huszárai közzé felvétetni. Hogy az áthelyezési kérvény indító oka jogos és méltányos-e, arról majd az illetékes — k. k. Ergänzungs-Bezirks Kommando fog határozni.

sorokat. Áldást és boldog megelégedést kívánunk az udvarias hirlapírók.

Áldás és boldog megelégedés.

Vajon melyik frígyen ne volna isten áldása és melyik fiatal pár ne lenne megelégedett, boldog? Az ember egyéni természetében rejlik, hogy anyagi legyen. Anyagi, minő csak állat lehet. A tiszta szerelem, az önzetlen vonalom vége mindig csak — anyagi. Szeretünk, hogy szerethessünk, boldogítunk, hogy boldogíttassunk! Onzó az ember és azt kívánja, a mit az eszményi érzelmek nem engednek meg. Házasodni akarunk. A leányok férjhez menni óhajtanak az imádott kedveshez, az ifjak nőül kívánják bírni a szeretett hölgyet. Érzelmek, melyeknek vége mindig csak — anyagi. Örök boldogság, költői élet, földi éden, halhatatlanság az, a miről a szerelmesek álmodznak s midőn felélednek kéjes álmokból, kijózanodnak a részegítő ábrándokból a rideg valóra, midőn felismerik az emberben az — embert, az anygalban az ördögöt... nincs menekülés, nincs szabadulás, le vannak lánczolva, mint sziklahöz Prometheus.

Gyula átolvasta a lapokat, kiszitta szivarját. Főlkelt a kerevetéről, hogy írásztala mellett bevégezze dramáját. E pillanatban halkán kopogtattak ajtaján, ugytetszett, mintha valami reszkető szerény koldus kérne beboacsátatást.

Gyulának nem volt inyére, hogy zavarjék. Kedvetlenül hidegen mondá: — Szabad!

Vég nélkül folynak Budapesten a karezolódások. Most kettőről van alkalom referálni. Az első K... fiatal magánzó és W... S. egy fővárosi nagykereskedő ezéig utazó-megbizottja közt folyt le tegnapelőtt egy szállodában. K-nak segédei leendő sógora és egy huszártiszt voltak, míg ellenfele mellett két kollégája segéd kezett. Rövid viaskodás után K. egy alsó vágással W. kezén sebet ejtett, miáltal ellenfelét harokképtelenné tette. A párbaj oka az volt, W., K-nan jegyesére pikáns megjegyzéseket tett.

A második párbaj egy éves önkéntes és egy hivatalnok közt folyt le a városligetben a Klemens-féle vendéglő közelében. Az önkénytesnek két hadnagy volt segéde, a hiválnoknak egy kollega és K. joghaltató. Már az első összeesapás után az önkénytes könnyű vágást kapott arczán, minek folytán a segédek rögtön közbe vetették magukat és véget vettek a párbajnak. E párbajra egy hírlapi közlemény fölötti nézeteltérés folytán keletkezett szóváltás adott okott.

UJDONSÁGOK.

* Képviselőink tiszteletére vasárnap este Király Lajos vendéglőjében bankett rendeztetik. Egy teríték ára 1 frt 20 kr., melyért pompás vacsorát fog szolgáltatni a kiffnő konyhájáról ismert vendéglős. Jegyek a bankettre nevezett vendéglőben s a „Debreczen“ szerkesztőségében már kaphatók.

* Majális — esőben. A törvényesziki tiszviselőik tegnap tartott nyári mulatságára sehogysem volt kedvező az idő. A megmegújuló eső a tánczot sokszor félbeszakította. Hanem a jókedvet nem volt képes elpusztítani. A megjelentek délben a nagyerdei vendéglőben ebédeltek, hol oicsóert kitűnő enniállók látattak el.

* Csak legyen, aki megtartsa. Az igazságügyminiszter 1805. elnöki szám alatt — hivatkozással a vonatkozó törvényekre — a napokban adott ki egy körrendeletet, melyben figyelmezteti az igazságszítás közegeit, hogy elveik mellett toborzani, jelöltük mellett nyilvános helyen szónokolni nem szabad.

* A belügyminisztérium tapasztalván, hogy a törvényhatóságok nincsenek tisztában a felől, hogy ki köteles fűdözni a temetési költségeket oly vagyonatlan egyének után, kik nem illetőségi helyeiken haltak meg? — mihezattal végezt közzé a törvényhatóságokkal, hogy e tekintetben főnálló viszonyt fogva, minden község a határában halva talált, vagy ott elhalt teljesen vagyonatlan egyének eltemetésének költségeit fűdözni, s ha az elhaltak fizetőképese rokonai nincsenek, végleg viselni tartozik. Ez a rendelet hatóságunkhoz is megérkezett.

* A holnap tartandó kereskedői majális, mely ez évad legszebb nyári mulatságának ígérkezik — ismételve ajánljuk a t. közönség figyelmébe. A rendezéséig következő urakból áll: Szabó Kálmán elnök. Jánosy József pénztárnok, Schavarez

Egy szegényes, majdnem rongyos külsejű leány állott előtte, eltakarva arczát, csak szeméit mutatva, melyben a szenvedély tüze lángolt.

Edith volt. Szótlanul megállt az ajtó mellett, merőn nézve Gyulára. Aztán leránta az arczát beborító kendőt s egy lépést tett imádottja felé, mintha keblére akarná ölelni oly lévél, oly szenvedélyvel, mint hónapok előtt.

Gyula elsápadt, hideg lett, mint a jég, fehér, mint a fal. Szemei göresösen forogtak, fejéhez kapott, végig simítá dus haját reszkető ujjával, aztán faldokló hangon akadozva mondá: — Hogyan Edith?... Maga itt?... Mit keres?... Távozzék!..

A leány összeszedve minden erejét szólt: — Gyula az istenért könyörülj! Ne hagyj el, látod szeretlek, oly örülten, oly szenvedélyesen. Ne taszits el magadtól, emelj föl s — oszd meg velem szerelmedet!..

Gyula lehorgasztá fejét, aztán szívéhez kapott, mely oly lázasan dobogott keblében. Szólni akart, de hangját elfojtá — a szenvedély vihara, szavától megfosztá a lelki küzdelem kinyja... Némán bámult tehát maga elé. Csak szeméi forogtak kísértetiesen, csak arczán gyult ki lassan a szenvedély pirja. Edith folytató:

(Folyt. köv.)

Gy. titkár Áro. Danogán István. Ignác, Heide. Konez István, Ferencz, Stern. Schlesinger Mik. Lajos bizottság. Weichinger K. urak fognak.

* Karcz. Gazd uram f. nvaradi szink. ban semmi ki. határozottan j. zaton díjat.

* Halá. debreczeni fő. hallgató, e hó. sen a gondos. zamos ideig t. hunyt. 10-én ifjunak nyugó.

* Mit. egy röpiratot. zönség közt, s a legszemtel. sa Kálmán n. völgyi Titusz, géből éit, egé. tizen Kossuth. adta magát a. lalkozása, hog. zéül használja. lözza be azok. neve maga el. mely azonban. hoz. —

* Uj la. alatt uj napiké. József szerkes. től megvált sz. mint a közöns. zathól tudva v. mas. Ára 14 f.

* Akad. nak. Albrecht. adott gazdatisz. sem kell kom. * Hó ju. a rendkívüli te. örvendezette. ben szombaton. ami nem eseké. delmet a közü.

* Jégve. időjárása az o. hozó volt. Lov. hogy ott nagy. károkat okozó. hir érkezett, l. szölet irtózta. Ungvár környé.

* Muzs. kapitány ur. a ngora i m. latgyűjtemény. egyleti kertés. kuty a kerit. kerti pelét (M. pedig elevene. csesebb, mert. én itten még. ért szives kö. mind tisztelet. hogy a ki al. lál, legyen sz. beklüdeni; m. stúrtem erre. szint a szöllő. vakondok m. kony állatnak. ezeltött magat. foghattam. V. dok Reke Al. egy kut asat. gos alaku ré. vács János n.

* Czig. Pali turóczz. junius 1-én. 70,000 forint. forintot ajánl. katolikus te. * Tan. res főreáltan. rekesztő köz. ben következ. I-6 osztály. Junius 27-én. rajz, történele. tan. A II-ik é. II-ik termébe. földrajz, mag. Francia ny. száman, mér. nasiumi III. Természetan. án. Magyar. nénelem, föld. gymnasiumi. Mathesis, fra. vegytan, 28-

Vég nélkül folynak Budapesten a karcolások. Most kettőről van alkalom referálni. Az első K. . . fiatal magánzó és W. . . S. egy fővárosi nagykereskedő cég utazó megbízottja közt folyt le tegnapelőtt egy szállodában. K-nak segédei leendő sógora és egy buzdártszít voltak, míg ellenfele mellett két kollégája segéd kezett. Rövid viaskodás után K. egy alsó vágással W. kezén sebet ejtett, miáltal ellenfelét harcoképtelenné tette. A párbaj oka az volt, W. K-nan jegyese-re pikáns megjegyzéseket tett.

A második párbaj egy éves önkéntes és egy hivatalnok között folyt le a városligetben a Klemens-fele vendéglő közelében. Az önkénytelen két hadnagy volt segéde, a hivatalnoknak egy kollega és K. joghaltató. Már az első üzezapás után az önkényes könnyű vágást kapott arczán, minnek folytán a segédek rögtön közbe vetették magukat és véget vetettek a párbajnak. E párbajra egy hírlapi közlemény fölötti nézeteltérés folytán keletkezett szóváltás adott okott.

UJDONSÁGOK.

*** Képviselőink tiszteletére vasárnap este** Király Lajos vendéglőjében bankett rendezték. Egy teríték ára 1 frt 20 kr., melyért pompás vaasorát fog szolgáltatni a kintű konyhájáról ismert vendéglős. Jegyek a bankettre nevezett vendéglőben s a „Debreczen” szerkesztőségében már kaphatók.

*** Majális — esőben.** A törvényszéki tisztviselők tegnap tartott nyári mulatságára sehogysem volt kedvező az idő. A megmegülő eső a táncot sokszor félbeszakította. Hanem a jókedvet nem volt képes elpusztítani. A megleltékkel dében a nagyérdéi vendéglőben ebédelték, hol olesóert kintű enivalókkal láttattak el.

*** Csak legyen, aki megtartsa.** Az igazságügyminiszter 1805. élnöki szám alatt — hivatkozással a vonatkozó törvényekre — a napokban adott ki egy körrendeletet, melyben figyelmezteti az igazságszítás közegét, hogy elveik mellett toborzani, jelöltük mellett nyilvános helyen szónokolni nem szabad.

*** A belügyminisztérium tapaszta**lván, hogy a törvényhatóságok nincsenek tisztában a felől, hogy ki köteles fűdözni a temetési költségeket oly vagyonatlan egyének után, kik nem illetőségi helyeiken baltak meg? — mihez tartassék végett közölte a törvényhatóságokkal, hogy e tekintetben fűdálló viszonyt fogva, minden község a határában halva talált, vagy ott elhalt teljesen vagyonatlan egyének eltemetésének költségeit fűdözni, s ha az elhaltnak fizetőképessé rokonai nincsenek, végleg viselni tartozik. Ez a rendelet hatóságunkhoz is megérkezett.

*** A holnap tartandó kereskedői majális**, mely ez évad legszebb nyári mulatságának ígérkezik — ismételve ajánljuk a t. közönség figyelmébe. A rendezőség következő urakból áll: Szabó Kálmán elnök. Janossy József pénztárnok, Schavarz

Egy szegényes, majdnem rongyos külsejű leány állott előtte, eltakarva arczát, csak szeméit mutatva, melyben a szenvedély tüze lángolt.

Edith volt.

Szóltanul megállt az ajtó mellett, merőn nézve Gyulára. Aztán leránta az arczát beborított kendőt s egy lépést tett imádottja felé, mintha keblére akarná ölelni oly hűvel, oly szenvedélyvel, mint bűnapok előtt.

Gyula elsápadt, hideg lett, mint a jég, fehér, mint a fal. Szemei göresösen forogtak, fejéhez kapott, végig simította haját reszkető ujjával, aztán faldokló hangon akadozva mondá:

— Hogyan Edith? . . . Maga itt? . . . Mit keres? . . . Távozzék! . . .

A leány összeszedve minden erejét szólt:

— Gyula az istenért könyörülj! Ne hagyj el, látod szeretlek, oly örültem, oly szenvedélyesen. Ne tartsis el magadtól, emelj föl s — oszd meg velem szerelmedet! . . .

Gyula lehorgasztá fejét, aztán szívéhez kapott, mely oly lázasan dobogott keblében. Szólni akart, de hangját elfojtá — a szenvedély vihará, szavától megfosztá a lelki küzdelem künje . . . Némán bámult tehát maga elé. Csak szeméi forogtak kísértetiesen, csak arczán gyult ki lassan a szenvedély pirja. . . Edith folytató:

(Folyt. köv.)

Gy. titkár Áron Jenő, Doszpoly István, Danogán István, Engesszer József, Hadnagy Ignác, Heider Antal, Kardos Miklós, Konecz István, Kerekes Zsigmond, Nyári Ferencz, Stern Győző, Szikszay Gyula, Schlesinger Miklós, Weszter István, Wenger Lajos bizottsági tagok. Ételek és italokról Weichinger Károly és Haselmayer István urak fognak gondoskodni.

*** Karczag Vilmos népsziműve,** a „Gazd uram felesége” vasárnap adatott a nvaradi szinkörben. A „Bihar” a darabban semmi kifogásolni valót nem talált, s határozottan jobbnak tartja az aradi pályázaton díjat nyert „Ezres bankó”-nál.

*** Halálozás.** Lengyel Sándor, a debreczeni főiskolában első éves hittan-hallgató, e hó 8-án szűlföldjén Kunhegyesen a gondos szűlők karjai között — huzamos ideig tartott betegeskedés után elhunyt. 10-én temették el. A szép reményű ifjúnak nyugodjanak csendes porai.

*** Mit üzen Kossuth? ezim alatt** egy röpiratot terjesztenek a választó közönség közt, írja a Függetlenség, — mely a legszemtelenebb módon korteskedik Tiszza Kálmán mellett. A röpirat szerzője Tóvölgyi Titusz, a ki míg a maga emberségéből élt, egész máskép tudta, hogy a „mit üzen Kossuth?” De mióta formálisan eladta magát a kormánynak, azóta a a foglalkozása, hogy a tollat az ámitás eszközzel használja, s a Kossuth nevével hálózza be azokat, a kiket Tiszza Kálmán neve maga elriasztana. Gyalázatos fogás, mely azonban épen hozzáillik Tóvölgyi urhoz.

*** Uj lap.** „Budapesti Hírlap” ezim alatt új napiközöny indult meg C s u k á s i József szerkesztése alatt. A „Pesti Hírlap” től megvált szerkesztőség áll e lap mellett, mint a közönség előtt a közzölt nyilatkozatból tudva van. Első száma igen tartalmas. Ára 14 frt. —

*** Akadt gazdája** a hirhadt Ristovnak. Albrecht főherczeg (aki főparancsnok) adott gazdatiszti állást jó fizetéssel. Ehez sem kell kommentár.

*** Hó júniusban.** A Bihar írja: Ez a rendkívüli természeti tünemény is megörvendeztette az emberket, s Belényesen szombaton hóval vegyes eső eseti, ami nem esekély mértékben okozott ijedelmet a köznép körében.

*** Jégverések.** A mult napok zord időjárása az ország egyes vidékeire vészthozó volt. Lovrinból és Makórol jelentik, hogy ott nagy jégverés volt mely roppant károkat okozott. Fehértemplomból is az a hir érkezett, hogy a jégverés hatszáz hold szűlföldt irtóztató módon megrongált. — Ungvár környékén is roppant jégeső volt.

*** Muzem.** Körner Adolf városi kapitány ur ismét egy szép állattal, az angol a i m a c s k á v a l szaporította állatgyűjteményüket. Bajdó János, az egyleti kert esőseje pedig, — kit egy földi kuty a kerítésével biztam meg, — egy kert pelét (Myoxus Dryas) hozott, még pedig elevenen. Ez utolsó állat annál kevésbé, mert nálunk oly ritkaság, hogy én itten még sohasem láttam. Mindkettőért szives köszönetet mondok. Egyszer mind tisztelettel felkérem a közönséget, hogy a ki alkalmilag egy földi kutyát talál, legyen szives azt a muzeum számára beküldeni; már két év óta siker nélkül sürgem erre részint tanítványaimat, részint a szűlföldi kert esősejeit, holott ezen vakondok módjára a föld alatt élő kártekon állatnak oly bűségében vagyunk, hogy ez előtt magam is csaknem minden évben foghattam. Végre szives köszönetet mondok Keke Albert kocsigyártó urnak, ki egy kut ásátása alkalmával talált sajátágos alaku régi fakost ajándékozott. Kovács János mk. tanár.

*** Czigányszerencse.** Czonka Kiss Pali turóczenzmártóni cigány primás a június 1-én megtartott sorsjegyhuzáson 70,000 forintot nyert. Első örömében 10,000 forintot ajánlott fel a turóczenzmártóni katólikus templomnak.

*** Tanügy.** Szab. kir. Debreczen város főrealtanodájának 1880—81. tanév be-rekesztő közvizsgálatai a főiskola épületben következő rendben tartatnak meg: Az I-ső osztályé: a gymnasiumi I-ső terembe. Június 27-én. Magyar és német nyelv, földrajz, történelem. 28-án. Természettudomány, mértan. A II-ik és III-ik osztályé: gymnasiumi II-ik teremben. Június 27-én. Történelem, földrajz, magyar és német nyelv. 28-án. Francia nyelv, természettudomány, mértan. A IV-ik osztályé: a gymnasiumi III-ik teremben. Június 27-én. Természettudomány, mértan, mértan. 28-án. Magyar, német és francia nyelv, történelem, földrajz. Az V-ik osztályé: a gymnasiumi IV-ik teremben. Június 27-én. Mathesis, francia nyelv, természettudomány, mértan, 28-án Történelem, földrajz, ma-

gyar én ném-t nyolv. A vizsgálatok tartalma alatt június 27-én és 28-án naponként d. u. 4 óratól 7-ig rajzkiallítás a rajzteremben, a testgyakorlati vizsgálat pedig június 28-án d. u. 5 órakor a nyári tornahelyiségben tartatik meg. Ezen nyilvános vizsgálatokra — melyek naponként pontban 9 órakor kezdetnek meg — a szűlők s általában a tanügy iránt érdekelteket tisztelettel meghívja a reáltanoda igazgatósága.

*** Ezer éves fa.** A nagyhercegi építészeti hivatal Manizban, május hó 31-én árverésen eladta a Mainz Karolinghid szűlföldjeit. A jelentés szűröl-szóra így hangzik: Mintán a fa már körülbelül több mint ezer év óta áll a vízben és annak folytán szép sötét színt nyert, belseje pedig nem rohad, igen alkalmas volna butorok és más műtárgyak készítésére.

*** Uj földregés Chioszban.** Egy távirat szerint Chiosz szigetén e hó 10-én délelőtt 10 órakor újabb földregés volt, mely egy török minaret és több háznak beomlását okozta a városban, mely alkalommal két egyén is megsérült.

*** Öngyilkos katona.** Egy súlyosan beteg katona, ki több bajtársával a pozsonyi korbában feküdt, gyógyíthatatlan belsőbajának tudatában megleste, hogy hova teszi pajtása az orvos által gyógyszerül adott morphiumpiulákat. Kileste, s az egész doboz tartalmát lenyelé, minnek folytán azon nyomban elaluvék — örökre.

*** Családi dráma.** Fiuméből írják a következőket: A fumei állami elemi iskola egyik tanítója, Lakatos Balint már régóta feszült viszonyban volt dr. Zaffery Károlyval, kinél az ő sógornői gazdaszszonyoskodnak. Zaffery iskolaszéki elnök lévén, Lakatos mitemmert ellene tenni, hanem annál inkább forrt benne a bosszúság szűgyenérzetében. Ez utóbbi napokban pedig még neje is elhagyván őt, s a vidéken lakó atyjához menekülvén, Lakatos egészen elveszté hideg vért, neje után rohant s követelte apásától, hogy eressze haza, különben baja lesz. De a fenyegetés nem használt, valamint a keserű szemrehányása sem, hogy még az egyik leányát visszatartja aposa a rörvényes férjtől, addig a másik kettőt egészen szabad-jára ereszti. Végre annyira dűbe jött a tanító, hogy apósára rohant és rajta nehéz sebet ejtett. — A tanító most börtönben ül s az eset roppant feltűnést kellett a városban.

*** Otrombaság.** Obscurus kormány-párti lapok egy huron pendtlve, sorba közlik a megvett Tóvölgyi hirhadt röpiratának egyik legpiszkosabb fejezetét, mely e címet viseli: „ki a vivát?” A szabad-olvtű párt és a béke, vagy a függetlenségi párt és — forradalom! — Hogy Tóvölgyinek eladott lelke megengedi a legundokabb káromlásokat is a nemzet ellen, azon nines mit csudálkozni, — de hogy magukat értelmesnek tartó emberek kapva-kapjanak egy bérencz toll hulladékain, s a többség akaratanak teljesítésére meg es k ü d ö t t k i r á l y t o l y a n o t r o m b a s á g o k a l s é r t e g e s s é k a n é p e l ő t t , h o g y a f ű g g e t l e n s é g i p á r t c s a k f o r r a d a l o m u t j á n j u t k o r m á n y a : a z c s a k u g y a n k r i t i k á n a l u l i m a g a t a r t á s . N e m á r t a n a z o k t ó l a z u r a k t ó l e g y k i s — j ó z a n g o n d o l k o z á s . L e g a l á b b n e m s é r t e n k é m e g a n e m z e t e t a s k i r á l y t .

*** Érdekes tárgyakkal** lesz gazdagabb a főisk muzeum. Az egyházmegyei régi levéltárban levő 1631-ből való urasztali pohár, mely a tedei egyházból volt. (Tedej jelenleg pusztá H. Nánás Ss. Mihály kezébe) és egy ezintányér 1569-ből a főiskolai régiségárt részére fognak átadni.

*** Borzasztó.** Szóladón egy leány törvénytelen gyermekét, ki már 3 hónapos volt, nagy adag mákonyval elaltatta s annak halálát költötte, sőt eltemetése végett, a halottkém hire és tudta nélkül, a helybeli plebánus urnak bejelentette. A temetés előtt azonban egyik jöleltű keresztanya a gyermeket, kinek halála előtte gyanus volt, figyelmesen megnézte, s látta, hogy homlokán apró cseppekben izzadság csergedez. Erre figyelmeztetéve anyját, a gyermek halála feletti kétkeléseit fejezte ki. Azonban az anya áthatatosan állította, hogy igen is a gyermek valóban meg van halva. A temetés mindezek dazára megtörtént. A jöleltű keresztanya pedig a temetés után közölvén aggodalmát a gyermek halála feletti férjével ezt kérte, hogy menjenek el együtt a temetőre kélmelelni, vajjon a gyermek nem élve lesz e eltemetve. A férj csakugyan el is ment névelve s a fris sirhalomról a földet kezűkel elkaparva; elborzadva sirást hallotték a kis gyermek koporsójából. Erre rémülve futottak a községi bírőhoz a tapasztaltakat jelenteni, ki azonban nem mervén önhatalmilag a felásatását eszkö-

zolni a járásbíróshoz jelentette be. De mire a szolgabíró a járási orvost kiküldötte a vizsgálat megejtésére — a gyermek már halva volt. Szájában volt két kis keze s azokba helyezve lilium szálak véres habbal borítva, valamint kis orrlyukai is.

*** Az egyházmegyei levéltár** ügyében egy bizottság küldetvén ki, annak javaslati az egyházmegyei gyűlésen elfogadtattak hogy t. i. egyházmegyei levéltára 1822-ig az egyházkertlet levéltárban helyeztessék el: miután, azon időig még az alsó, felső szabolcsi, és, heves n. kunsági egyházmegyékből több egyház ezen egyházmegyéhez tartozván, ha netalán azokra vonatkozó iratok keresztetnek, itt Debreczenben a központon könnyen, megtalálhatók legyének.

*** Hull a rendjel.** Megint egy esomó rendjel potyog feltűről. A király f. hó 5-én kelt elhatározásával Trefort Ágoston valóságos közoktatásügyi és báró Kemény Gábor földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. minisztereknek az I-ső osztályu vaskoronarendet, Ordódy Pal közmunka és közlekedésügyi magy. kir. miniszternek pedig, valamint gróf Károlyi Gyula, a magyarországi, vörös-kereszt-egylet elnökének a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adta — díjmentesen.

Csarnok.

A fekete kisasszony.

Irtá: CENZOR.

(Vége.)

Márton ur ellenkezett egy darabig, hogy így hogy amugy nem tudja, hova tette a tükrét, de a leánya oly makacsul ragaszkodott kéréséhez, s annyit ostromolta, hogy végre is rászánta magát bemenni a másik szobába, s végig játszani egy gyermekkel az ő naiv világát.

„Láttam-e?” kérdé mohón midőn tíz percz múlva előjött az apa.

„Láttam bizony. Fenn van a menyországban s épen az Istenkével beszélgetett.”

„Oh igazán? kiáltá ragyogó szemekkel. Engem nem emlegetett?”

„Epen rólad beszéltek.”

„Oh jaj, igazán?”

„Azt kérdezte az istenkétől: hogy viseli magát az én kis Erzsikém? Jó-e? Szőfogadó-e? Az Istenke már épen azt akarta mondani, hogy bizony szokszor nem fogad szót, pajkos vagy, a mult heten is kilopózkodtál csuszakálni a jégre, hanem aztán, hogy ne okozon szomorúságot a mamának, meggondolta magát és így szólt: eddig még nines ellene panaszm, hanem ezental majd jobban szemmel tartom.”

„Hát aztán aztán.”

„Édes anyád meg volt elégedve, s arra kérte az Istenkét, engedje meg, hogy inkább ő maga vigyázzon rád, s mikor alszol éjjel előjöhessen hozzád, vankosaidat kiegyengetni, felcsuszott takaródat megigazitani.”

Még a lélekzete is elakadt a gyermeknek, orezái kigyultak, szivecskéje hangosan dobogott.

„Megengedte az Istenke?” kérdé fojtett félénk hangon.

„Megengedte. Rögtön paranesot adott ki, hogy a mamád számára egy kis nyilást vágjanak az égen, a melyen által rád nézhessen, a melyen át lejhessen. Hát most már aztán egy viseld ám magadat, hogy most vigyázzat alatt vagy.”

A gyermek homlokán megdicsőült fény-sugárzott, szeméit behunyta s szép szűke fejeeskéjét bágyadtan ereszté apja karjára.

A tüz is kialudt a kandallóban, a kegyegő óra már éjfél felé járt. Márton ur elküldte Erzsikét aludni.

Az öreg dadával aludtak egy szobában. Erzsikének egy kis ágya volt, a dada pedig a diványon szokott aludni.

A jó öreg asszony levétköztette szűpen, betakargatta, megcsokolta mint mindenne este, jó éjszakát kívánt neki és lefeküdt, öreg szeméit csakhamar lenyomta az álom.

Hanem a gyermek nem aludott el. Kis fejében nagy tervek forrtak, a mikhez egy kis ravaszság is kellett. Oh a lánykák akármilyen piezinyek is, értenek ahhoz a pólyától a szemfedőig.

De hisz az nem is olyan messze ut . . . mint az a fekete kisasszony utazik a felhőkön tlve. . .

Hát a kis Erzsike bizony csak azt gondolta, hogy az ő mamája, ha az I-

tenke megengedte neki, bizonyosan el fog jönni az éjjel. Hanem az ajtón nem jöhet be, mert az be van csukva, valamint a pítvarajtó is, biz az csak az ablakon jöhet be hozzá, — ha ki lesz nyitva. . .

Megvárta a dada hortyogását, mikor az már mélyen elaludt, félretolta a takaró dunyhát, felkelt, s mellén összefogva ingecskejét, nesztelenül lépegett az ablakhoz s lassan óvatosan kinyitotta az ablak táblát.

Csípős maró hideg tódul be.

Egy pillantást vetett az égre, azt a nyilást keresve rajta, de nem látta, talán elfedték előle a fekete uszó felhők . . . egy esontos hosszú kéz mintha lenyúlt volna a felhőkről és megsimította volna jég ujjával a nyakát . . .

Sietve onost vissza az ágyban, bebújt egészen a dunyha alá, de több hideg jött be az ablakon mint a mennyi melegt a párna adhatott.

Fázott, reszketett és félni kezdett a sötétben, mert egyszerre sötétebb lett. Az a fekete kisasszony a ki a felhőkön ül, sötét árcazt betolta az ablakon.

Erzsike a mamát várta egy darabig, de csak nem jött, nem jött s ő mindig rossszabbul lett, míg egyszerre elvesztette eszméletét.

Reggelre már alig tudott beszélni, csak nyöszörgött s hörgött a melle, a nyaka pedig megvölt dagadva.

Rémülve vették észre, hogy az ablak egész éjjel nyitva volt.

„En nyitottam ki” suttogá rekedten erőlködve a szegény kicsiny, a mamával akartam találkozni.”

Alig lehetett érteni ennyit is. A fekete kisasszony már akkor erősen jojtogatta a nyakát. Szegény kis Erzsike! Mar azt sem bírta elmondani ha vajjon találkozott e mamájával.

. . . . Hanem harmadnapra aztán bizonyosan találkozott.

A fekete kisasszony tovább utazott a felhőkkel de majd minden évben eljön azóta Gözonba s a mennyi a kis sirokból bedől, kiegyenesedik, évenként újakkal pótolja.

Szerkesztői üzenet.

H o s s z u P á l y i . Nem adhatjnk ki s pedig azért, mert névtelen. Mi nem válalhatunk felelőséget olyan vádaktért. Tessek a vesztegetők ellen nyiltan fellépni.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket m. előbb megte-
t e n n i méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Debreczeni terménypiacz.

— június 14.

Egy hectoliter buza . . . 7.64—8.94 kr.
" " kétszeres 6.34—7.32 "
" " rozsa . . . 5.54—6.50 "
" " árpa . . . 2.61—3.25 "
" " zab . . . 1.80—2.28 "
" " tengeri 3.74—4.40 "
" " köles . 4.06—4.06 "
" " köleskása 8.94 "
1 zsák burgonya 50 ktr. 1.60, 100 kiló szalonna 66, 66¹/₂ 67 frt, 100 kiló háj 68, 69 70 frt.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-tudor, szűlész rendel d. e. 8—9-ig, d. u. 2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis, bőrbetegségek és gégetükrészetel. Lakása n.-hatvan-utoza 1576. sz. a.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

